

Бакало Н.В. к.е.н. доцент; Робоча К.О. студентка
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)

МУЗЕЇ ПІД ВІДКРИТИМ НЕБОМ

Однією з найпоширеніших та найефективніших форм етнографічних музеїв є музеї під відкритим небом (музеї просто неба, скансени), що здійснюють комплексне зберігання та демонстрацію побуту та культури людських спільнот у природному середовищі. Музеї просто неба визначаються як «група музеїв, створюваних на основі нерухомих пам'яток та архітектурно-ландшафтних комплексів, утворених пам'ятниками та їх природним оточенням, як місце зберігання та експонування таких об'єктів виступає музейна територія». Деякі дослідники ототожнюють музеї під відкритим небом з етномузеями [1].

Музеї просто неба open air – спосіб експонування, який дає можливість демонструвати пам'ятки матеріальної і духовної культури в умовах, максимально наближених до природних, відтак вони репрезентують одну з найцікавіших музейних форм, оскільки, за спостереженнями фахівців, це дозволяє реалізувати більш образний і всебічний показ музейних матеріалів і робити це без відриву від реальних умов існування [2].

Найбільш популярні музеї під відкритим небом в світі рис. 1:

Скансен, Швеція;
 Колоніальний Вільямсбург;
 Національний музей Астра;
 Нідерландський музей під відкритим небом;
 Платація Плімута (США);
 Сад Таро (Італія);
 Корейське національне село епохи Чосон;
 Музей Мейдзі-Мура (Японія);
 Ферма Гіббса (Нова Зеландія);
 Музей під відкритим небом в Хаконе;
 Арт-центр Король Шторму (США).

Рис. 1. Світові музеї під відкритим небом

На сьогодні у світі існує багато різноманітних музеїв під відкритим небом, проте найбільш відомі з них зосереджені в Європі та США. Це не випадково, оскільки саме Європа є родоначальницею таких музеїв.

Перший музей просто неба на території України засновано у 1964 р. в Переяславі-Хмельницькому на Київщині. Згодом скансени з'явилися в Ужгороді (1965), Львові (1966), Києві (1969), Чернівцях (1977).

Найбільш відомі музеї під відкритим небом в Україні рис. 2.:

Можна стверджувати, що музеї-скансени мають потенціал для реалізації рекреативного, розвиваючого, морального, естетичного дозвілля.

Закарпатський музей народної архітектури та побуту (Ужгород);

Чернівецький музей народної архітектури та побуту (Чернівці);

Національний музей народної архітектури та побуту України в Пироговому;

Музей історії сільського господарства Волині;

Шевченківський Гай (Львівщина);

Музей архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини та інші.

Рис. 2. Відомі музеї під відкритим небом в Україні

Отже, скансени починають «осучаснюватися» та розвиватися, формуючи духовні та сімейні цінності і традиції. Таким чином, вони позиціонують себе унікальними соціально-культурними та педагогічними комплексами, що розвиваються та «йдуть у ногу з часом».

Як бачимо, скансени – це тип музею, що має великий потенціал для розвитку у сучасних умовах. Зростання мережі скансенів – це світова тенденція, що проявляється і в Україні. Сьогодні музеї скансенівського типу значно розширили традиційні методи своєї роботи. За останні роки такі музеї викликають все більший інтерес суспільства. Можна зробити висновок, що при їхній правильній організації, професійному підході та умілому менеджменті за такими музеями - перспективне майбутнє.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо формування та розвитку етнографічних музеїв під відкритим небом. URL: <https://talci-irkutsk.ru/files/uploads/tihinov-metodicheskie-rekomendacii.pdf>.

2. Петраускас А.В., Петраускене А.О., Коваль О.А. Створення музею-скансену «Древлянський Град» / Археологія і давня історія України, 2013, вип. 10. С. 124-132

УДК 347.191

Свічкарь В.А., к.е.н., доцент; Нестеренко В.Б., магістрант
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТНК

Геополітичні зміни, що розпочалися на початку 1980-х років, зруйнували світовий порядок та посилили процеси глобалізації у світі. З подальшим посиленням процесу глобалізації, зумовленого інтеграцією та регіоналізацією світової економіки, швидко змінюються й умови ділової активності. Якщо в епоху торгівлі функціонували окремі торговельні компанії, то в майбутньому утворилися великі промислові компанії масового виробництва.

У сучасних умовах у центрі уваги вже не одна велика промислова компанія, а інтеграція компаній, які утворюють міжнародний бізнес у всьому світі. Кінець 20 - початок 21 століття. Спостерігається інтенсивне зростання зовнішньоекономічної діяльності, де транснаціональні корпорації (ТНК) виступають трейдерами, інвесторами,